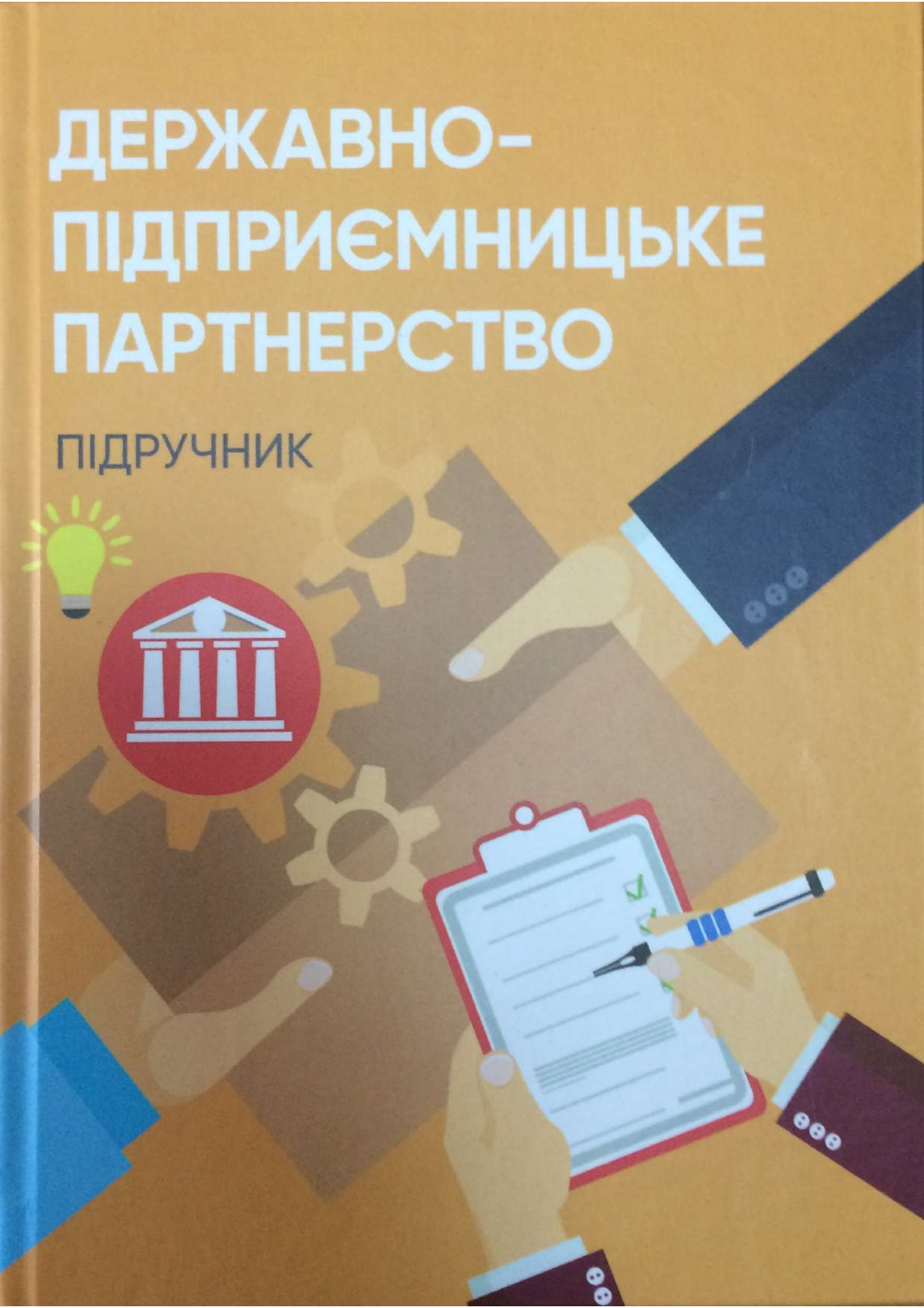

ДЕРЖАВНО- ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПАРТНЕРСТВО

ПІДРУЧНИК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДЕРЖАВНО-
ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО

ПІДРУЧНИК

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2022

Рекомендовано до друку Вченою радою
Білоцерківського національного аграрного університету
(Протокол № 4 від 26 грудня 2021 р.)

Рецензенти:

Загурський О. М., д-р екон. наук, професор, «Національний університет біоресурсів і природокористування»;

Поченчук Г. М., д-р екон. наук, професор, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Автори:

д-р екон. наук, проф. Юхименко П. І. (розд. 1; 4; 7; 13),

д-р екон. наук, проф. Шуст О. А. (розд. 14),

д-р с-г наук, проф. Димань Т. М. (розд. 9),

д-р екон. наук, проф. Сокольська Т. В. (розд. 10),

д-р екон. наук, проф. Гринчук Ю. С. (розд. 3),

д-р екон. наук, проф. Сатир Л. М. (розд. 2),

канд. екон. наук, доц. Вихор М. В. (розд. 12),

канд. екон. наук, доц. Житник Т. П. (розд. 8),

канд. екон. наук, доц. Батажок С. Г. (розд. 4),

канд. екон. наук, доц. Биба В. А. (розд. 6),

канд. екон. наук, доц. Задорожна Р. П. (розд. 2),

канд. екон. наук, доц. Однорог М. А. (розд. 11),

канд. екон. наук, доц. Рибак Н. О. (розд. 13),

д-р екон. наук, проф. Паска І. М. (розд. 15),

канд. екон. наук, асист. Хахула Б. В. (розд. 5),

канд. с/г наук, доц. Шемігон О. І. (розд. 15),

канд. с/г наук, доц. Бількевич В. В. (розд. 7),

аспірант Осипенко Б. М. (розд. 11),

канд. екон. наук, доц. Панасюк В. І. (розд. 10).

Державно-підприємницьке партнерство: підручник. Юхименко П. І.,
Д 362 Шуст О. А., Димань Т. М. та ін. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О. А.,
Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2022. 500 с.

ISBN 978-611-01-2632-8

Підручник присвячена узагальненню теоретичних і практичних засад розвитку державно-підприємницького партнерства по створенню інфраструктури сільських територій. Становить науковий та практичний інтерес для вчених-економістів, керівників різних управлінських структур, а також для аспірантів та студентів аграрних вищих навчальних закладів за спеціальністю економіка.

ISBN 978-611-01-2632-8

© Юхименко П.І., Шуст О.А., Димань Т.М. та ін. 2022.
© Видавництво «Центр учбової літератури», 2022.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
Тема 1. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПАРТНЕРСТВА	6
1.1. Теоретичні домінанти в аналізі державно-підприємницького партнерства.....	6
1.2. Методологічні підходи до визначення ефективності проєктів ДПП	18
Тема 2. ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО ПОРЯДКУ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПАРТНЕРСТВА	30
2.1. Нормативно-правове регулювання розвитку ДПП.....	30
2.2. Організаційні механізми реалізації ДПП.....	38
Тема 3. ПРИНЦИПИ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ ДПП	50
3.1. Принципи менеджменту в організації ДПП.....	50
3.2. Принципи організації проєктів ДПП	61
Тема 4. ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРОЦЕСНІ СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ ДПП	73
4.1. Сутність механізмів державного регулювання ДПП.....	73
4.2. Удосконалення економічного механізму реалізації ДПП.....	87
4.3. Розвиток фінансового механізму розвитку ДПП.....	94
Тема 5. ІНСТРУМЕНТИ ТА ФОРМИ ЗАЛУЧЕННЯ ВНУТРІШНІХ ІНВЕСТИЦІЙ	108
5.1. Інструменти залучення інвестиційних ресурсів	108
5.2. Ризики та їх розподіл в проєктах ДПП	122
Тема 6. ТЕНДЕНЦІЇ ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДПП В АГРАРНІЙ СФЕРІ	135
6.1. Моделі та типи контрактів ДПП в АПК	135
6.2. Методи оцінювання проєктів ДПП в АПК.....	150
Тема 7. ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА ОСНОВІ ПРОЄКТІВ ДПП	165
7.1. Інституціональний порядок розвитку ДПП у сфері природокористування.....	165
7.2. Проблеми капіталізації природно-ресурсного потенціалу сільських територій	184
7.3. Формування людського капіталу розвитку підприємництва в регіонах	197
Тема 8. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	218
8.1. Інноваційно-орієнтоване ДПП.....	218

8.2. Розвиток ДПП в науковій сфері	230
Тема 9. ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ РОЗВИТКУ ПАРТНЕРСТВА ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ	245
9.1. Світовий досвід та інновації в «зеленій економіці»	245
9.2. Формування інституціонального порядку розвитку екологічного підприємництва	251
9.3. Розвиток екологічного підприємництва в Україні	257
Тема 10. РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПАРТНЕРСТВА ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ	268
10.1. Зелений туризм як фактор сталого розвитку сільських територій	268
10.2. Розвиток ДПП в сфері зеленого туризму	277
10.3. Розвиток зеленого туризму в Україні	292
10.4. Проблеми розвитку зеленого туризму на основі ДПП	302
Тема 11. ПАРТНЕРСТВО ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ	316
11.1. Сталий розвиток сільських територій на основі ДПП	316
11.2. Складові та пріоритети розвитку ДПП сільських територій	329
11.3. Реалізації стратегії сталого розвитку регіону на основі партнерства держави і бізнесу	345
Тема 12. ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВИТКУ ДПП: ДЕРЖАВНИЙ І РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ	364
12.1. Національна програма сприяння розвитку ДПП в Україні	364
12.2. Регіональні програми розвитку ДПП та ефективність їх виконання	376
Тема 13. СОЦІОГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР ПАРТНЕРСТВА ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ	390
13.1. Соціально-економічна природа ДПП	390
13.2. Розвиток підприємництва як чинник становлення середнього класу в Україні	407
13.3. Соціальний та економічний діалог влади, бізнесу і суспільства	418
Тема 14. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ДПП В УКРАЇНІ	430
14.1. Ризики та розподіл їх між партнерами	430
14.2. Перспективи та умови ефективного використання механізму ДПП у місцевих соціально-економічних проектах	440
Тема 15. СВІТОВА ПРАКТИКА РОЗВИТКУ ПАРТНЕРСТВА ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ	454
15.1. Практика розбудови інфраструктури на основі ДПП	454
15.2. Удосконалення інституціонального порядку сприяння розвитку ДПП з урахуванням світового досвіду	470
15.3. Світовий досвід і практика України розвитку ДПП на регіональному рівні	477

Державно-підприємницьке партнерство (ДПП) автори розуміють як взаємодію державного та приватного секторів: у широкому сенсі – як будь-яке партнерство державних інститутів влади і бізнесу в різних сферах суспільного життя, підтримку державою підприємництва та посилення його соціальної ролі; у вузькому – як партнерство при реалізації суспільно значущих інвестиційних проєктів розвитку. В умовах децентралізації ДПП – це є вже визнаний суспільством і перевірений на практиці комплексний механізм поєднання зусиль державних інститутів управління (центрального державного органів та органів місцевого самоврядування) і приватних суб'єктів з метою оптимізації процесів створення та ефективного використання інфраструктурних об'єктів і надання якісних публічних послуг. Цей підручник побудовано таким чином щоб максимально повно розкрити усі складові цього процесу, які закладені у його змісті, який визначений Європейською економічною комісією ООН (UNECE), – як інноваційної довгострокової контрактної угоди щодо розвитку інфраструктури та надання публічних послуг шляхом використання коштів, досвіду та мотивації приватного сектору у сферах, що, зазвичай, входять до відповідальності уряду. Слід зауважити, що сьогодні використовуються різні варіанти перекладу англійського словосполучення «public-private partnership (PPP)». В Україні, як і в більшості пострадянських держав, у нормативно-правових актах та наукових дослідженнях переважно застосовується поняття «державно-приватне партнерство». Автори по новому підходять до аналізу даного терміну і розкривають дію даного механізму в умовах інституціоналізації децентралізації бюджетної системи і системи управління. Особлива увага приділена розвитку цього механізму залучення приватного капіталу на основі проєктів ДПП розвитку сільських територій.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Батажок Світлана Григорівна, Биба Валентина Анатоліївна,
Бількевич Віта Володимирівна, Вихор Микола Васильович,
Гринчук Юлія Сергіївна, Димань Тетяна Миколаївна,
Житник Тетяна Петрівна, Задорожна Руслана Павлівна,
Однорог Максим Анатолійович, Осипенко Богдан Михайлович,
Панасюк Вікторія Іллівна, Паска Ігор Миколайович,
Рибак Надія Олексіївна, Сатир Лариса Михайлівна,
Сокольська Тетяна Вікторівна, Хахула Богдан Валерійович,
Шемігон Олександр Іванович, Шуст Олена Анатоліївна,
Юхименко Петро Іванович

ДЕРЖАВНО- ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПАРТНЕРСТВО

ПІДРУЧНИК

Комп'ютерне верстання – *Мальчевська Т. В.*
Редактор – *Хахула Л. П.*

Підписано до друку 28.06.2022 р. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 31,25. Тираж 300 прим.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 2458 від 30.03.2006 р.